

ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΑ

Η ΑΝΘΡΩΠΟΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΣΑΛΩΡΑΣ

Έκστρατεία του Άλη έναντίον της Πρεβέζης, Γάλλοι και Τουρκαλβανοί. Όπως στην Τρωάδα! Η αδλία τύχη των εθνοφυλάκων. Η τραγωδία της Σαλαώρας. Ο περίκρυστος δήμιος Όσμαν και τὸ τέλος του. Τὸ επεισόδιον τοῦ Σκουνάτζου. Τὰ βράσκα του στρατηγού Τισσό κλπ.

Τὸ μεγαλειότερο στρατιωτικὸ κατόρθωμα τοῦ Άλη Πασά εἶνε ἡ ἐκστρατεία του ἐναντίον τῶν Γάλλων οἱ ὅποιοι κατεῖχον τὴς δύο μεγαλειότερες παράλιες πόλεις τῆς Ἡπείρου: τὴν Πρεβέζα καὶ τὴ Νικόπολι. Ἡ πολιορκία τῆς Πρεβέζης ἀπὸ τὸν στρατὸ τοῦ Άλη καὶ ἡ κατάληψις τῆς εἰνε σελὶς τραγωδίας. Θὰ τὴ διηγηθῶμε

μὲ κάθε συντομία :

Όταν ὁ Γάλλος στρατηγὸς Τισσό ἀντελήφθη ὅτι τὸ θάρρος τῶν στρατιωτῶν του ἄρχισε νὰ κλονίζεται, θέλησε μ' ἐνθουσιώδη λόγια νὰ τοὺς ἐμψυχώσῃ. Παρέταξε τοὺς ἄντρος του καὶ τοὺς μήλησας ὑπενημέριων σ' αὐτοὺς τὸ καθήκον τους.

Τὰ λόγια του ἀναφαν φλόγες μέσα στὴς ψυχὰς τῶν πολεμιστῶν. Ἀρσάτητοι ὄμοιαν ἐναντίον τῶν Τουρκαλβανῶν, φέροντες σ' αὐτοὺς τὴ σφαγή καὶ τὸν ὄλεθρον. Ένας ἀπὸ τοὺς ἐπιζήσαντας Γάλλους ἀξιωματικούς, ὁ Μπελιάου, διηγεῖται στ' ἀπομνημονεύματά του καταπληκτικὰ πράγματα : « Ἐπὶ μίᾳ ὥρᾳ, λέγει, οἱ Γάλλοι, περιφρονῶντες τὸ θάνατον ἐμάχοντο ἐναντίον τῶν πολυαριθμῶν Ἀλβανῶν, οἱ ὅποιοι ἀπέκριναν ὅσο μπορούσαν νὰ συμπλακοῦν σῶμα μὲ σῶμα ἐναντίον τοῦ μακροῦς ἐχθροῦ τον. Ὁ δρόμος καὶ ἡ στοὴ τῆς Πρεβέζης ἐξοπλισθήσαν γρήγορα ἀπὸ τοὺς νεκροὺς καὶ πληγωμένους. Ἐπὶ τέλος οἱ Γάλλοι ἐξαντλησάντες τὰ πυρομαχία τους, ἐτράβηξαν τὰ σπαθία καὶ μετὰ τὸ ζοφερὰ αὐτὰ ὅπλα τοὺς διέπραξαν ἔργα ἀξία ἐποποιίας, κατορθώματα ποὺ θυμίζουν τὴς μάχες τῆς Ἰλιάδος. Ἡ συνηθισμένης ζωνιῆς καὶ ἡ βροσιῆς τῶν Ἀλβανῶν, ὅμοιος μ' ἐκείνης ποὺ ἀνταλλάσσοντο μεταξύ Τούρων καὶ Ἀχαιῶν, δὲν ἔλειπαν καὶ ἀπὸ δὴ για νὰ δύνουν πλήρη τὴν ομοιότητα τῆς εἰκόνας. Τέλος, ἡ σωματικὴς δυνάμεις τῶν Γάλλων εἶχαν ἐξαντληθῆ ἀπὸ τὸν πότον καὶ τὴν ἀεῖνα καὶ τὰ χέρια τους δὲν μπορούσαν νὰ κρατήσουν τὸ σπαθί. Οἱ Ἀλβανοὶ ἐκατάλαβαν τὴν ἐξάντλησίν τους αὐτῆ, συνήλθαν ἀπὸ τὸν τρομὸν τους, καὶ ἅμα εἶδαν τοὺς φοβεροὺς ἀντιπάλους των νὰ μένων ἀκίνητοι καὶ νὰ δέχονται ἀπαθῶς τὴς σφαίρας τους, ἀνεθάρρουν καὶ ὄμοιαν νὰ αἰχμαλωτίσουν τοὺς ζωντανούς καὶ νεκρούς. Οἱ αἰχμαλωτισθέντες, ἐννέα τὸν ἀριθμὸν, μὲ τὸν στρατηγὸ Τισσό, ἀφοπλισθήσαν καὶ ὠδηγήθησαν ἐνώπιον τοῦ Μουχτάρ, ποὺ ἐκαίοντες για τὴ νίκη του.

« Ὁ γιὸς τοῦ Άλη, μόλις εἶδε τοὺς αἰχμαλώτους, θύμωσε μὲ τὴν ἀγέροφῃ συμπεριφορὰ τους. Ἀφοῦ τοὺς ἐξέβρισε, τοὺς ἔταξε στὸν πατέρα του, ὁ ὅποιος τοὺς δέχτηκε μὲ τὴ γνωστὴ κομφιδία του. Ὑπεροῦθῆ ὅτι θανατίζει τὴν ἀνδρεία καὶ τὴν αὐταλάρησιν τους, Σιωπηλὸς για μερικὲς στιγμὲς καὶ φάγοντας μὲ τὸ βλέμμα τοὺς αἰχμαλώτους, ἔσπευσε νὰ τοὺς ἐνθάρρουν καὶ νὰ τοὺς πτοσθεθῆ ὅτι θὰ προσπαθήσῃ νὰ κινή γλυκύτερη τὴν αἰχμαλωσία αὐτῶν καὶ τὸν συντρόφον τον ποὺ εἶχαν σπληκρηθῆ σὲ προηγοῦ μενες μάχες... Ὑστερα ὄμοις ἀπὸ λίγο, ὅταν οἱ αἰχμαλώτοι παρεδόθησαν σ' ἕναν ἀγροῖ ἀρχηγῷ Ἀλβανῷ για νὰ τοὺς φυλάξῃ, οἱ Γάλλοι ἐπέσειθησαν ὅτι ὁ Άλη, δὲν ἦταν ἡγεμῖον ποὺ συμπάσκει σ' ἀτόχηματα ἀνδρείων μαχητῶν.»

***

Μετὰ τὴ σφαγὴ στοὺς δρόμους τῆς Πρεβέζης, ἄρχισε ἡ πορκαγιά. Ὁ κληνὸς σηκώθηκε ἄρθρονος για ν' ἀναγγεῖλῃ πολὺ μαζορὰ τὴν ἀποθνήσκου τύχη τῆς πόλεως. Ὁ Άλη Πασάς μεθυσμένος ἀπὸ τὴν νίκη τῶν ὀπλων του, θέλησε νὰ μιμηθῆ ἕναν ἀρχαῖο ἀνδελφὸν του, τὸν τῦραννον Νέρονα καὶ ἐκαίγε τὴν Πρεβέζα! ...

Τὰ αἰμοχαρῆ μπουλούκια τῶν Ἀλβανῶν ἐξαπολύθησαν τὴ δεύτερη καὶ τὴν τρίτη μέρα κ' ἔφαγαν τοὺς κατοίκους, κ' αἰχμαλωτίαν τὴς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ εἶχαν καταρρίψει στὸν Ἐλαιῶνα. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ὁ Άλης θυμήθηκε ὅτι μερικοὶ Πρεβεζιώτες ἐθνοφυλάκες εἶχαν διασωθῆ τὸν ἀπέναντι Ἀκτιον καὶ σκέφθηκε νὰ τοὺς βάλῃ στὸ χεῖρ καὶ αὐτοὺς. Ἀλλοιῶτα ὅμοις δὲν μπορούσε καρὰ μὲ τὴν πορνεία. Προσκαλεῖ λοιπὸν τὸν Ἐπίσκοπον Ἀρτῆς Ἰγνάτιο καὶ τὸν πείθει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιθυμία του. Ὁ Ἰγνάτιος, ἀγαθὸς γέροντας, ἐπίστεψε τὴς ὑποσχέσεις τοῦ Άλη πηγαίνει ἀμέσως στὸ Ἀκτιον καὶ πείθει τοὺς Πρεβεζιώτες ἐθνοφυλάκες ὅτι δὲν διατρέχουν κίνδυνον. Τοὺς συμβουλεύει νὰ δεχθοῦν τοὺς ὄρους τοῦ Άλη καὶ νὰ πάει στὴ Σαλαώρα. Ἐκεῖ ἔσπευσε για πᾶρ νόχα τὸ Ἀλης καὶ ἐφθάσε κατὰ τὴν ἀνατολήν του ἡλίου, ὅταν εἶχαν ἐρθεῖ καὶ τὰ πλοῖα ποὺ ἐφεραν τοὺς φυγάδες τῆς Πρε-

βέζης : « Ὁ Ἀλης, λέγει ὁ ἱστορικός, θρονασμένος ἐπάνω σὲ βᾶθρον στήμενον κοντὰ στὸ Τελωνεῖο τῆς Σαλαώρας, διέταξε ν' ἀποβιβάζουν ἕναν ἕναν τοὺς ὀσπητῆς ἐκείνους ἀπὸ τὰ πλοῖα, τοὺς ὁποίους ἀδράγγοντας ἀπὸ τὰ μαλλιά ὁ Δῆμιος ἀπεπερᾶλίζε μπροστὰ στὸν Ἀλή ποὺ παρακολοῦθοῦσε τὸ θέαμα μὲ μάτια λάμποντα ἀπὸ ἀγροῖα ἔδονη. Ἦσαν δὲ αὐτοὶ διακόσιοι ἄντρος καὶ πεντακόσια γυναικακόπαιδα, τὰ ὅποια ἐμοίρασαν μεταξύ τους οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ εὐνοοῦμενοι τοῦ Ὑφάννον για τὰ χαρέμια τους.»

***

Ὁ Πουρβεβὶλ διηγεῖται ὅτι τὴν ἡμέρα ἐκείνη τῆς ἀνθρωποθυσίας συνέβη τὸ ἀδόλοφθον σπαρταχτιζο επεισόδιον :

Ἐνὼ ἡ ἀτιοδάρουη σφαγὴ τῶν Πρεβεζιωτῶν βροζότανε στὸ τέλος τῆς, τὸ πρῶτόν του ὀσπητῆς Ὀσμάν, ποὺ δὲν εἶχε σταματήσει κρονοντας κεφάλια, ἔξαφνα κοῦδίασε, ξυλίαςε. Τὸ μισόγυμνο σῶμα του, (χρυσοστόλιον μεχρὶ τῆς ζώνης, ἀπὸ τὴν ὁποία ἄρχιζε παντελόνι καλο ἀπὸ κόκκινο βελούδο), ἄρχισε νὰ σπαρᾶξῃ σάν τὸ φᾶρι, τὰ γονατὰ του, ἐλύθησαν. Ἐπεσε ἀπόπληκτος μέσα στοὺς μαρτύρους ἐκείνους καὶ ξεφρόχησε μπροστὰ στὸν Ἀλή στὸν ὅποιον ἐχρησίμευε ὡς ὄργανον θανάτου! Ὁ Ὑφάννος, μεθυμένος ἀπὸ τὸ αἶμα, ἐφώνασε : « Φερτε μου ἄλλο μπύργια !»

Τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ σωματοφύλακες τὸν Ἀλή κατεγίνοντο νὰ βροῦν διάδοχο τοῦ μαρτοῦ Ὀσμάν, φάνηκε ἄξαφνα στὴ θάλασσα μίᾳ μεγάλῃ βάρκα ποὺ ἐρχότανε μονο μὲ τὰ κοιλιά καὶ εἶχε λευκὴ σημαία. Ἐρχότανε ν' ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὸ θάνατον χριστιανούς. Ἀπο τῆς κινήσεως τῶν ἐπιβατῶν, ἐμάντενε κανεῖς τὴν ἀγωνία τους νὰ φτάσουν μίᾳ ὥρᾳ προητέρα στὴν ἕρηά.

Ἐπὶ τέλος ἡ βάρκα προσομφίζεται καὶ πηδᾶ ἐξω ὁ Ἰθακήσιος ἔμπορος Γεωργίμος Σαγουνάτζος, ὁ ὅποιος τρέχει καὶ δεῖχνει ἕνα γράμμα στὸν Ἀλή. Συνέβαινε τὸ εἶδη : Τὴν ἐλοχὴ ποὺ ἡ δυστυχισμένη Πρεβέζα ἐπολιορκεῖτο ἀπὸ τοὺς Τουρκαλβανούς, ὁ Σαγουνάτζος βροσκοῦτανε στὴ Λευκάδα, καὶ ἀπὸ κεῖ διαπραγματευθῆκε τὴν ἀπελευθέρωσιν δύο προσφιλῶν του ὑπάροξων, τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τοῦ ἐξαδελφοῦ του, ποὺ εἶχαν ἀπὸ καιροῦ πιαστὴ αἰχμαλωτοὶ ἀπὸ τὸν Ὑφάννον. Ἐφατσε λοιπὸν ἐκείνη τὴ στιγμὴ φέροντας τὰ λόγια καὶ μὴν ἐξορνας τίποτα ἀπὸ τὴν τραγωδία τῆς Πρεβέζης καὶ τὴ φροβρῆ ἀνθρωποθυσία τῆς Σαλαώρας ποὺ γίνοντανε κεινὴ τὴν ὥρα. Ἀλλ' ἅμα κοίταξε γρωσ του εἶδε τὰ ἀγαπημένα κεφάλια τῶν συγγενῶν του νὰ κολυμποῦν στο αἶμα! Ὑγκρατεῖ τότε με ὑπεράνθρωπη προσπάθεια τὰ δακρύα του, καταθέτει στὰ πλοῖα τοῦ Ὑφάννον το πογγεῖ μὲ τὴς λίφες, τρέχει στὸ πλοῖο ὅπου οἱ ὑπολειπόμενοι αἰχμαλωτικοὶ ἐσπερῶμεν τὴ σκληρῆ τους τὸχη, καὶ δεῖχνει ὡς συγγενεῖς του δῆθεν δύο Πρεβεζιώτες ἐνεκλεῖς ἀγνωστους σ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπελευθεροῦνει. Σπεῦδει μαζί τους στὴ βάρκα του καὶ ἀπομακρύνεται μὲ γοργὴ κωπηλασία ἀπὸ τὸ θέατρο ἐκείνη τῆς φρίκης. Καὶ μόνον ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὥρες, ἐφῆσαν στὴ Λευκάδα, ὁ γενναῖος Σαγουνάτζος ἔπεσε σ' ἕναν κανατὴ τὸν σπιτιοῦ του κλαίγοντας ἀπαρηγόρητα τὸν ἀδελφὸ καὶ τὸν ἐξαδελφὸν του... Μαζὺ του ἐξλαίαν ἀπὸ εὐγνωμοσύνη καὶ οἱ δύο Πρεβεζιώτες τοὺς ὁποίους ἔσπεσε ἀντὶ τῶν σφαγετῶν συγγενῶν του.

***

Μετὰ τὴν τελετωτικὴ σφαγὴ τῶν Πρεβεζιωτῶν, ὁ Ἀλης ἐγύρισε στὴν Πρεβέζα καὶ διέταξε νὰ ὀδηγήθουν τοὺς αἰχμαλώτους Γάλλους κοντὰ στὴ θάλασσα, στὸ μέρος ἐκεῖνον ὅπου τὴν προηγοῦμενη μέρα οἱ παρσοστροχοὶ ἀπὸ τοὺς συστρατιῶτες τοὺς εἶχαν σκοτωθεῖ μαχόμενοι. Ὁ Ἀλης ἤθελε νὰ ἐντυφωθῆ ἀκόμη με τὴ φροχὴ ποὺ θὰ προξενοῦσε στοὺς αἰχμαλώτους ἡ ἀπιστία εἰκόνα τῶν ματωμένων πτωμάτων, τῶν κοιμένων κεφαλῶν, κολιζμένων μέσα στὸ αἶμα καὶ στὸ βοθροῖ!

Καὶ ἀλήθεια, οἱ δυστυχισμένοι αἰχμαλωτικοὶ μόλις ἀντίκρυσαν τὴ σσηνὴ ἐκείνη καὶ τοὺς Ἀλβανούς νὰ ὀργαζοῦν στ' ἀρσπαστριᾶσιμα πτώματα τῶν φίλων των καὶ συστρατιωτῶν των, ἀνατόρησαν, ἀλλὰ προσπάθησαν νὰ κροῦνον τὴν ἐντύπωσιν τους. Μὲ φροχρότητα ἐβλεπαν τὰ ὄργανα τῶν ρασάνων ποὺ εἶχαν ἐκθέσει ἐκεῖ για νὰ τοὺς ἐκροβίσουν.

Ὁ Ἀλης στὸν ἀρχὴ θέλησε νὰ κολοπιεθῆ τὸν στρατηγὸ Τισσό καὶ νὰ τὸν κινή ὄργανον τῶν πολιτικῶν του σκεδίων. Ἀλλὰ μὴ εὐχαριστηθεῖς ἀπὸ τὴς ἀπαιτησεις τοῦ αἰχμαλωτοῦ του, ἀπεφάσισε νὰ ἐξαοκήσῃ τὴν ψυχὴ του τρούο.

Διέταξε νὰ σφαγοῦν ἀπέναντι τοῦ δοματιοῦ ὅπου ἐκροτεῖτο ὁ Γάλλος στρατηγὸς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Πρεβέζης. Ὁ Ἀλης παρακολοῦθοῦσε τὴς ἐκτελέσεις αὐτές, ἀριθμοῦσε τοὺς στεναγμούς τῶν ἀποκεφαιλιζόμενων, καὶ οροφθε ἥδονιὰ τὸ ναργιλέ του. Ἐπειτα ἐσοφίσθη ἄλλη ἀπανθρώπια :

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

Του Α. ΜΠΛΟΥΜΑΝΦΕΛΝΤ

ΠΩΣ ΠΑΝΤΡΕΥΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗ ΡΩΣΣΙΑ

['Ο γάμος, το σοβαρό αυτό κοινωνικό ζήτημα, έχασε πιά σήμερα, στη Ρωσία των Σοβιέτ, την παλιά του σπουδαιότητα και άπλοποιήθηκε μέχρι του σημείου να κατανηφεί ως άσημη μικρολεπτομέρεια της ζωής. Το παρακάτω εύθυμογράφημα, μας δίνει μιάν εικόνα της νέας αυτής καταστάσεως των πραγμάτων.]

«Ένα πρωί καθώς ξυρίζομαι στο δωμάτιό μου άκουσα κάποιον να χτυπάει την πόρτα μου. Άνοιξα το παράθυρο και είδα ένα χαριτωμένο γυναικείο κεφαλάκι να προβάλλει. Ήταν μιά άρκετά κομψή και άρκετά χαριτωμένη δεσποινίς.

— 'Εσείς είστε ο Σεργιέ Σεργιέβιτς; μ' ερώτησε.

— 'Ολόκληρος, δεσποινίς, είπα.

— Έχω ένα γράμμα γιά σας άπ' τή Μόσχα. Ένα γράμμα συστατικό. Ήρθε στην πόλι σας τά βράδυ δουλειά. Έλλίξω πως θά με διευκολύνετε σχετικώς.

— Περάστε μέσα, παρακαλώ, τής είπα.

«Η νέα μπή'ε στην κάμαρά μου, κάθισε, άνοιξε τό σταντάκι της κι' άρχισε νά ψάχνει νά βρη κάτι.

— Με συγχωρήτε, μου είπε ξεφανει, δέν βρίσκω τό γράμμα σας. Θά τό λησμόνησα, φαίνεται, στή μικρή μου βαλίτσα.

— Α! δέν παύαζεις... Δέ μου λέτε: σιοπεύετε νά μείνετε πολύ καιρό στην πόλι μας;

— Αυτό θά εξαρτηθή άπό σας, μου άποκρίθηκε ή άγνωστη δεσποινίς, και χαμογέλασε. Άν τά καταφέρετε νά μου βρητε καμιά δουλειά έδω, τότε...

— Μι...! αυτό που ζητάτε είναι σάν λιγάκι δύσκολο. Γίνονται βλέπετε, οικονομίες, ή κυβέρνησις άπολυσι καθημερινώς ύπαλλήλους... Μπορ' όμως να σας προτείνω κάτι άλλο.

— Τι;

— Νά... (Άπό καιρό, ξερετε, τό είχα κατά νου αυτό, ή δέ μου περίσσευε ποτέ καιρός... Μά σήμερα τό πρωί, έλαβα την τελευταία άπόφαση.) Τι λέτε; παντρευόμαστε;

«Η δεσποινίς έπηρεε τά γέλια... Έγώ έβγάλα τό ρολόι μου.

— Η ώρα είναι άκοιμήσις δέκα παρά τέταρτο. Άν κάνουμε λιγάκι σύντομα, θά μπορέσουμε νά είμαστε σέ είκοσι λεπτά στο Ζάνε (γραφείο πολιτικών γάμων). Έχω έκει κάτι φίλους που θά μιά βρηθήσουν νά πάρουμε πρώτοι σειρά — νά νά ξεπερδέψουμε μιά ώρα άσχητερα. Έν τώ μεταξύ, τρέχω νά φωνάξω τή μαγειρισά μου νά παραγγείλετε τί φαγιά πρέπει νά έτοιμάση, γιά τους γάμους μας.

— Μά, θάθελα, ξερωτε, ν' αλλάξω προηγούμενως. Τώρα μόλις κατέβηκα άπ' τό τραίνο.

— Ού! δέ βαρύνεστε. Δέν ύπάχει λόγος νά φορέσετε τά καλά σας γιά νά πάμε στο Ζάνε.

Τη στιγμή εκείνη, παρουσιάστηκε κ' ή Μάρθα, ή μαγειρισά μου, που την είχα ειδοποιήσει στο άναμεταξί, χτυπώντας τον τούφο.

— Ήρθε ή γυναίκα μου άπ' τή Μόσχα! τής είπα τότε. Βάλε λοιπόν τά δυνατά σου νά μās φτιάξης σήμερα τίποτα καλό.

Διέταξε και έφεραν τους αιμαλώτους Γάλλους σέ μιά μεγάλη αίναρα όπου ήταν μαζεμένα τά κεφαλάκια των θυμάτων, και τους διατάξε νά τά γδέρνουν κατά τον τρόπο που του: έδειξε ένας Άλβανός χαπάης, νά τ' αλατιζουν και νά τά σακιάζουν! Οί ταιλαπωροί Γάλλοι έσυχαινότο τή δουλειά αυτή, αλλά τότε τους έδερναν και αναγκάζονταν νά υπάκουουν.

Όταν έτελείωσε τό γδίσσιμο των κεφαλών οί Άλβανοί ξεάφωσαν τους Γάλλους στή φυλακή και τους είπαν νι έτοιμαστούν νά πεθάνουν! Η προσιδοποίησις αυτή ήταν μόνο ένα είδος ψυχικού μαρτυρίου, γιατί την άλλη μερα τους οδήγησαν κάτω άπό τό μπαλκόνι του Άλη, του, έδωσαν λίγο ψωμί και τους είπαν ότι θά του: στείλουν στο Λαύρο άλυσοδεμένους.

Αυτό και έγινε. Σέ όλη τή πορεία τους έκείνοι άπό τους αιμαλώτους που έτοποθετήθησαν μπροστά αναγκάστηκαν νά κρατούν κοντάκι έχοντα στην κορυφή αίμαστάζοντα κεφαλάκια! Στις φυλακές του Λούρου, όπου τους έλεισαν, βοήθην και άλλους αιμαλώτους Γάλλους, που έζακιαν τή δυστυχία τους.

Τό πρωί οί δυστυχεις Γάλλοι έσπαθάν τή φοβερή τόχη που τους περιμένει, και την όποιαν θά διηγηθούμε στο έπόμενο φύλλο.

«Η κυρία τί έπιθυμεί; Για ποιά όρεκτικά αισθάνεται προτίμηση; ούτσης ή μαγειρισά.

— Νά πάρης τίποτα πουλερικά. Και νά μās έτοιμάσης και μιά καλή σουλά, είπεν ή νέα.

«Έδωσα στή Μάρθα τρία χρυσά τερεβόντες, νά κάνει τά ψώνια.

— Έλα τώρα, είναι ώρα νά πηγαίνουμε, είπα στή... γυναίκα μου.

«Ένω κατεβαίναμε τή σκάλα, τής έδωσα τά κλειδιά του ντουλαπιού.

— Μόλις γυρίσεις, νά δώσης τ' άπλυτα τής Μάρθας νά τά πάη στην πλυστρα, τής είπα.

«Ανεβήκαμε ύστερα στ' αμάξι και σέ λίγο φθάσαμε στο γραφείο πολιτικών γάμων. Τά ξευγάρια έξαναν έκει ούρα. Όσοτος, χάρις στο μέσο των φίλων μου, τά κατάφερα νά κάνουμε μανιμάνι μιά δήλωση γάμου.

«Αια κατεβήκαμε κάτω παντρεμένοι πιά, ή γυναίκα μου που είχε ζαλιστεί, ή κακομοίρα, άπ' τό θόρυβο και τή φασαρία μέ ούτηνε:

— Δέν μπόρεσα ν' άκούσω τό έπίθετό σου, όταν τώλεγες του ύπαλλήλου. Πώς σε λένε;

— Μπορώ, τής είπα.

— Μπά! Μπορώ,β λοιπόν σε λένε; Περίεργο πράγμα... μου φαίνεται όμως πως τό γράμμα που μου έδωσαν γιά τένα άπ' τή Μόσχα έχει άπάνω άλλο όνομα. Νά, νά, Θυμάμαι καλά... Άλλο όνομα έχει ό φακελλος.

— Μά, δέ μου λές, ποιός σου τώδωσε αυτό τό συστατικό γράμμα;

— Η Μαρία Νικολαίεβνα Περοβοζαία.

— Πρώτη φορά άκούω αυτό τ' όνομα.

«Η γυναίκα μου βυθίστηκε σέ σκέψεις.

«Άξαφνα, έκει που έκανε νά βγάλη τό μαντήλι της, ένα γράμμα έπεσε άπ' τό σταντάκι της:

— Νά το! τό βοήθα! φώναξε. Κ' έγώ που νόμιζα πως τό είχα χαμένο.

— Γιά διάβασε, σε παρακαλώ, τή σύστασι, τής είπα, στανδαλισμένος.

— «Σεργιέ Σεργιέβιτς Πεπέλιν», διάβασε αυτή.

«Έμπεσε τά γέλια.

— Ό Πεπέλιν κάθεται στο άλλο πάτομα, πάνω άπ' τό δωμάτιό μου, τής έηγησα. Είναι ένας δημοτός ύπαλληλος... Παντρεμένος με τρία παιδιά...

«Η γυναίκα μου έμπεσε τότε και κείνη τά γέλια...

— Άς είναι! είπε τέλος. Ήτανε γραφό μας νά παντρευτούμε...

«Έν τώ μεταξύ, είχαμε φθάσει κοντά στο γραφείο μου.

— Έγώ σ' αφήνω τώρα, αγάπη μου, τής είπα. Θά γυρίσω ή ώρα πέντε.

— Άντίο, άντερούλη μου... Ά, νά, καλά που τό θυμήθηκα νά μιν ξεχάσω νά πάρης τό κρασί...

Χορίσαμε. Δέν πρόφτασα όμως νά μπώ στή μεγάλη πόρτα του γραφείου μου, και θυμήθηκα ξεφρενικά κάτι. Γύρισα πίσω και ξενακλώναξα τή γυναίκα μου:

— Δέ μου λές, αλήθεια: Πώς σε λένε; Δέν μπόρεσα στο γραφείο των γάμων, με τό θόρυβο που έκανε κει, νά άκούσω τό όνομά σου...

— Λιόλα.

— Λιόλα! Τι όραίο όνομα! Άντίο, γλυκειά μου γυναίκα!

— Στο καλό, χρυσέ μου άντερούλη!...

ΕΓΚΑΙΝΙΑ

Μεθαύριον Κυριακήν 30 'Οκτωβρίου τελούνται τά εγκαινία του περιφήμου RESTAURANT-VARIETE EVA κάτωθεν θεάτρου 'Αλάμπρας, εις τό όποιον καλείται νά προσέλθη όλόκληρος ή κοσμική 'Αθηναϊκή κοινωνία.